

ПРОТОКОЛ № 4
засідання
Координаційної ради з розробки Стратегії розвитку міста Суми
до 2027 року

від 09 листопада 2018 року

м. Суми,

пл. Незалежності, 2,

кругла зала, час 08:00-10:00

Усього членів координаційної ради: 22 особи

ПРИСУТНІ - 13 осіб: Лисенко О.М., Баранов А.В., Пак С.Я., Кубрак О.М., Александров В.Т., Васильєва Т.А., Волошина О.М., Галицький М.О., Гец І.В., Гончаров В.М., Журба О.І., Левченко Ю.О., Гайдар Т.О.

ВІДСУТНІ - 9 осіб: Волонтирець В.М., Войтенко В.В., Дмитрєвская А.І., Зименко О.В., Крамченков А.Б., Лантушенко Д.С., Мотречко В.В., Перепека І.О., Теліженко О.М.

Головуючий на засіданні: співголова Координаційної ради, секретар Сумської міської ради - Баранов А.В.

ЗАПРОШЕНІ:

1. Леонов С.В. - заступник директора з наукової роботи та бізнес-процесів навчально-наукового інституту бізнес-технологій "УАБС" Сумського державного університету, професор, доктор економічних наук
2. Кохан А.І. - директор департаменту комунікацій та інформаційної політики Сумської міської ради
3. Басанець М.О. - головний спеціаліст відділу "Проектний офіс"
4. Терещенко Ю.А. - головний спеціаліст відділу "Проектний офіс"

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Звіт про виконання робіт з розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року. Аналітична частина.

2. Про проведення перших секторальних стратегічних сесій із розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року.
3. Різне.

По первому питанню:

Слухали: Звіт про виконання робіт з розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року. Аналітична частина.

Виступили: Баранов А.В. розповів загальну ситуацію щодо прогнозу соціально-економічного розвитку на середньостроковий період, про хід виконання соціологічних досліджень та зазначив, що уже розроблена аналітична частина із розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027, яка була уточнена та доопрацьована з урахуванням усіх попередніх зауважень.

Виступили: Леонов С.В. прозвітував щодо виконання робіт з розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року, а саме - аналітичної частини. Мета роботи - це сформувати науково-аналітичне підґрунтя для подальшого розроблення Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року, проведення соціально-економічного аудиту розвитку міста в поточному періоді. Методами дослідження були: статистичний аналіз під час проведення соціально-економічного аудиту при аналізі показників розвитку міста, експертні оцінки під час проведення SWOT-аналізу розвитку міста Суми, визначення сильних та слабких сторін, можливостей та загроз у розвитку міста Суми.

Звіт складається із 3 частин:

1. Проведення соціально-економічного аудиту, аналіз місцевої топології, розробка профілю громади міста.
2. Альтернативні варіанти прогнозу (розроблені та обґрунтовані реалістичний, пессимістичний та оптимістичний варіанти та альтернативи розвитку).
3. Проведення SWOT-аналізу за результатами аудиту.

Також розповів про:

- природні переваги у розвитку міста;
- загальні переваги у розвитку міста;
- унікальні переваги у розвитку міста;

- геополітичне та економіко-географічне положення;
- статево-вікову структуру населення м. Суми (2002, 2018 рр.);
- населення та ринок праці;
- основні перешкоди, які не дають зайти у місто бізнесу за думкою містян;
- корупційну складову;
- економічний потенціал;
- індекси якості;
- індекс задоволення можливостями;
- індекси зручності;
- транспортно-дорожню інфраструктуру та зв'язок;
- житлово-комунальну інфраструктуру;
- соціальну сферу;
- про проблеми розвитку, ризики та конкурентні переваги у розвитку міста Суми.

Виступили: Волошина О.М. запитала щодо рівня безробіття з соціальної точки зору та з погляду вільних ресурсів для розвитку бізнесу.

Виступили: Васильєва Т.А. зазначила, що якщо обговорювати стратегічні кроки та ставити перед собою якісь цілі, то потрібно мати резерв людей, які б виконували ці плани.

Виступили: Леонов С.В. розповів про те, що без трудових ресурсів розвиток економіки неможливий.

Виступили: Александров В.Т. додав, якщо інвестор не бачить вільних трудових ресурсів у регіоні, то йому немає сенсу відкривати бізнес у тому місці. Саме тому важливо мати певний відсоток безробіття.

Виступили: Леонов С.В. продовжив розповідати щодо сильних та слабких сторін з економічного погляду, акцентував увагу на можливостях та загрозах.

Виступили: **Баранов А.В.** зазначив, що важливо розуміти сценарій розвитку, який спирається на сильні сторони та можливі переваги. Також додав, що відповідно до сценарію створюється і Стратегія розвитку згідно з напрямками розвитку міста. Наступна діяльність буде спрямована на уже на зміну структури виконавчих органів.

Виступили: **Васильєва Т.А.** повідомила, що сценарій побудований в межах прогнозу, там, де були кількісні оцінки в межах ймовірності відхилення. Тобто математична кількісна оцінка трьох можливих сценаріїв ϵ . Також є описова частина різних варіантів різних сценаріїв, є розуміння граничних меж усіх сценаріїв, які залежать від різних факторів. Тому важливо накласти кількісні оцінки на описові.

Виступили: **Баранов А.В** додав, що сильні сторони і зменшення впливу на слабкі сторони, наші переваги потрібно накладати на кількісні сценарні розрахунки для досягнення найбільш імовірного позитивного результату.

Виступили: **Кохан А.І.** повідомила, що унікальність міста в тих перевагах, які прозвучали пізніше - це те, що створюється у площині публічної політики на перетині співпраці влади і громадськості. Пріоритети влади - співпраця з ВНЗ, з бізнесовими колами, інвесторами, це напрямки зовнішньої політики, але ці питання були розкриті слабо або нерозкриті взагалі, а об'єднано в один "соціальний блок" разом із молодіжною політикою, медичною і т.д.

Виступили: **Леонов С.В.** відповів, що це і є соціальна складова, бо було проаналізовано багато стратегій розвитку інших міст (у тому числі і закордонних), де саме ці сфери об'єднано в блоці соціальної політики. Туди відносять і освіту, і охорону здоров'я, і підтримка малозабезпечених.

Виступили: **Кохан А.І.** додала, що було мало зазначено щодо пріоритетів місцевих органів влади. Є питання критеріїв довіри місцевих мешканців до влади, але це питання було нівелюване. І це є унікальною перевагою.

Виступили: Леонов С.В. доповів, що саме цей пункт був найпершим у презентації аналітичної частини серед унікальних особливостей.

Виступили: Лисенко О.М. зазначив, що найгірші показники у транспортній сфері.

Виступили: Леонов С.В. відповів, що відмічається позитивний тренд у цьому напрямку, але є відставання від інших міст.

Виступили: Васильєва Т.А. додала, що середньостатистичний міслячин не може не бачити тих позитивних змін, які відбуваються. Можна бачити ту динаміку, на скільки люди починають розуміти позитивний тренд.

Виступили: Гец І.В. сказав, що зараз пріоритети мають бути в розвитку галузевої програми. Коли буде публічно заявлено, що йде робота у напрямку розвитку промисловості, то це зацікавить усі верстви населення. Друга програма - це розвиток інфраструктури загалом - для експорту, для стимулювання розвитку промисловості, підприємництва, комфортичних умов для проживання. Люди залишаються за кордоном не тільки через високі заробітні плати, а і через високе соціальне забезпечення, медичну сферу і т.д. Якщо цими двома програмами "маніпулювати" у хорошому сенсі цього слова, то населення почне відповіді на найголовніші питання. Тому потрібно робити галузеві програми. Але все це необхідно робити, перш за все, в рамках області.

Виступили: Баранов А.В. додав, що при розробці практичної частини потрібно врахувати всі пропозиції, а також важливість накладання кількісних оцінок на якіні у межах сценарного аналізу та запропонував поставити на голосування затвердження звіту з виконання роботи з розроблення науково-технічної продукції "Стратегія розвитку міста Суми до 2027 року. Аналітична частина".

Ухвалили: затвердити звіт з виконання роботи з розроблення науково-технічної продукції “Стратегія розвитку міста Суми до 2027 року. Аналітична частина”.

Голосували: «За» - 13 (тринадцять)

Лисенко О.М., Баранов А.В., Пак С.Я., Кубрак О.М.,
Александров В.Т., Васильєва Т.А., Волошина О.М.,
Галицький М.О., Гец І.В., Гончаров В.М., Журба
О.І., Левченко Ю.О., Гайдар Т.О.

«Проти» - 0 (нуль)

«Утримався» - 0 (нуль)

Рішення прийнято

По другому питанню:

Слухали: **Баранов А.В.** розповів про проведення перших секторальних стратегічних сесій із розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року, що було проведено уже 7 стратегічних сесій із таких галузей: освіта і наука, транспорт, соціальний захист, охорона здоров'я, архітектура, ЖКГ та благоустрій, молодь та спорт. Отримано дуже багато інформації, зараз триває систематизація цих даних. Після проведення усіх стратегічних сесій буде проведено невеличкий звіт та надано інформацію щодо усіх пріоритетів, які були напрацьовані робочими групами на стратегічних сесіях. Робиться не тільки збір проблем та потреб, а ще й певне ранжування та категоризація. Після проведеної роботи буде повний спектр матеріалів для повноцінної розробки Стратегії розвитку. Це можна назвати фінішною прямою підготовчого етапу розробки Стратегії розвитку міста Суми до 2027 року. Також додав, що є відкрите питання щодо проведення 13-ої стратегічної сесії. Адже на кожній стратегічній сесії громадяни дають свої пропозиції щодо посилення роботи щодо відкритості, інформування, інформаційної політики. Додав, що департамент комунікацій та інформаційної політики на чолі з директором Кохан А.І. вийшли з пропозицією провести 13-у стратегічну сесію з питань інформаційної політики. Але зазначив, що на попередніх стратегічних сесіях було надано достатньо інформації і, можливо, не буде доцільним проводити ще одну стратегічну сесію саме в цьому напрямку. Але є питання щодо напрямку комунікацій з громадськістю.

Виступили: Кохан А.І. зазначила, що інформаційна політика не може розглядатися без профільного департаменту. Нам потрібно зачепити питання книговидавництва, громадський простір, інтеркультурний розвиток. Для прикладу, інформаційний продукт, який виготовляється у нашому місті, не є стратегічно вигідним, адже це російськомовні речі передусім. Якщо ми не розглядаємо ідеологію про те, куди ми будемо рухатися і з ким - тоді не зовсім зрозуміло. Питання комунікації з громадськістю, громадянського суспільства є також відкритим. Не приймається програма розвитку громадянського суспільства. Колись буде той рубіж, коли не буде з ким упроваджувати розроблену Стратегію розвитку міста. Потрібно вибудовувати інформаційну політику на стику державної, місцевої і співпраці з громадськістю. Коли буде проходити етап експертних оцінок громадськості - це буде дуже видно.

Виступили: Баранов А.В. сказав, що основними проблемами із галузі інформаційної політики, озвученими на секторальним стратегічних сесіях, були питання недостатнього інформування мешканців із різних питань життедіяльності міста. Якщо збирати людей ще раз для того, щоб вони повторили усе це, а це уже свідчить про те, що політика ця проводиться недостатньо і не робиться те, що очікують мешканці, то ще раз питати - важко проводити стратегічні сесії. Тому стосовно інформаційної політики - уже є достатньо матеріалу. А стосовно намагання висвітліви в тому чи іншому ключі події міста у ЗМІ - то не зовсім зрозуміло те, як можна на це впливати. Не зовсім зрозумілим є те, як проводити цю стратегічну сесію.

Виступили: Кохан А.І. відповіла, що мається на увазі якраз саме формування цієї інформаційної політики. Ці питання, про які зазначалося перед цим, то це стосується висвітлення, а не інформаційної політики як такої.

Виступили: Баранов А.В. запитав про те, яким чином має відбуватися ця стратегічна сесія та які питання мають бути озвучені для учасників секторальної стратегічної сесії.

Виступили: Пак С.Я. зазначив, що якщо така пропозиція надходить від директора департаменту, то її потрібно задовольнити. Негативного результату не буде, а позитивні ідеї можна здобути, це будуть пропозиції від людей, які професійно бачать всі нюанси розвитку цієї сфери.

Виступили: Александров В.Т. запитав щодо присутності представників департаменту на кожній сесії, які могли б усі пропозиції щодо інформаційної політики надавати керівництву.

Виступили: Кохан А.І. зазначила, що представники департаменту відвідують стратегічні сесії, але цього недостатньо для того, щоб охопити увесь спектр проблем, серед яких і питання інтеркультурного співробітництва, і питання громадянського суспільства.

Виступили: Кубрак О.М. додала, що доцільно провести цю стратегічну сесію, адже додаткова інформація про налагодження роботи із представниками громадських інститутів та організацій буде доречною.

Виступили: Баранов А.В. повідомив, що в такому разі стратегічна сесія має бути спрямована саме на ті питання, які не були опрацьовані на попередніх сесіях.

Виступили: Кохан А.І. сказала, що питання інтеркультурного розвитку не розглядаються взагалі.

Виступили: Васильєва Т.А. повідомила, що якби були проблеми з інтеркультурою в місті, то вони б звучали на кожному кроці.

Виступили: Баранов А.В. вийшов із пропозицією провести стратегічну тему за 4 озвученими темами: видавничий простір, громадський простір, інтеркультурний простір та інформаційна політика. І треба розуміти, хто буде запрошений на ці сесії.

Виступили: Пак С.Я. вийшов із пропозицією оновити графік проведення стратегічних сесій на сайті, додавши тринадцяту.

Виступили: Кохан А.І. відповіла, що презентація готується разом із списком осіб, які мають бути запрошеними на цю секторальну стратегічну сесію. Також додала, що зараз проводиться робота щодо позиціонування Сум як міста, яке навчається. І саме такі питання можуть бути не опрацьованими, якщо не провести тринадцяту стратегічну сесію.

Ухвалили: провести тринадцяту стратегічну сесію 23 листопада 2018 року.

Голосували: «За» - 13 (тринадцять)

Лисенко О.М., Баранов А.В., Пак С.Я., Кубрак О.М.,
Александров В.Т., Васильєва Т.А., Волошина О.М.,
Галицький М.О., Гец І.В., Гончаров В.М., Журба
О.І., Левченко Ю.О., Гайдар Т.О.

«Проти» - 0 (нуль)

«Утримався» - 0 (нуль)

Рішення прийнято

Голова Координаційної ради

О.М. Лисенко

Секретар Координаційної ради

О.М. Кубрак